

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések ár sz. a b. s. szerint véletnek fel.

II. évfolyam, 36 szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Csütörtök február 13.

Néró dalol.

Lukács László ismét a királynál járt s mint lapja jelenti, jókedvűen jött el a királytól, mert az minden előterjesztéshez hozzájárult csak azt kötötte ki, hogy szándékainak kivétele ne ütközzön legyőzhetetlen akadályokba.

Akár igaz, akár nem igaz ez a kikötés, érdemes vele foglalkozni, mert nem ismertünk még olyan kormányt, amely azért vesztette volna el a király bizalmát, mert nagyon gazul viselkedett a nemzettel szemben. De ismertünk olyan kormányt eleget amely azért vesztette el a király bizalmát, mert hébe-hóba a nemzet kormánya is próbált lenni.

Igaz, hogy téves Bécsnek az a befogása, hogy a Lukács-kormány neki a véderőreform kérészokolása, a parlament és nemzet letörése által szolgálót tett. Sőt ellenkezőleg. Magyarországon ma borzasztó erős a hangulat Bécs ellen, amely kiténtette Pavlikot a köztársasági párt, melyet senki sem vett komolyan, kezd erőre kapni. Nagy Györgyöt felségsértő cikkeiért sorra felmenti az esküdtszék. Ugyancsak felmenti az esküdtszék azokat a lapokat is, amelyek az államrend ellen izgatnak. Ez a hangulat általános. A tetteges forradalomról még nem beszél senki, de a lelkek forradalma már teljesen kész. Hát ez a híres szolgálat, amit Lukács tett Bécsnek és a dinasztának? Holott rendes, becsületes forradalmak között is megkaphatta volna a császár a felemelt létszámot, ha a kormány az ellenzékkel megállapodásra jut a választójog dolgában. Egy hajszálon múlt a király és nemzet békéjének, szeretetének feltámadása és megerősödése és Lukács elvágta. Most nincs béke, nincs szeretet, csak abszolutizmus, gyűlölet és utálat.

Tudjuk mi nagyon jól, hogy Lu-

kácsból és Tisztától nem veszik rossz neven a Burgban, ha halomra löveti Budapest utcáin a népet. Az a két ember ki nem találhat olyan magyar-ellenes merényletet, amiért odafönt kiténtetés ne járna. Ugyanig volt a forradalom leveretése után, amikor a Haynauk s az árulók felülől minden jóval elhalmozott grata personák lettek.

Ebben a véres lelkiállapotban is felderítően hat ránk a groteszk butaság, amely Tisza Istvánnak választójogi vezércikkeiből kiabál ki. Már maga az is humoros, hogy ez az ember cikket ír, adja a bankot, úgy csinál, mintha kapacitálni, meggyőzni akarna!

Lábai alatt az alkotmány és a parlamentarizmus romjai, előtte, mögötte, körülötte szurony, gépfegyver, ágyú palotáról, az általa felgyújtott Róma ég és ime, az örült Néró lant hurjába csap és dalol, dalol! Dalol egy végtelenül hazug és ostoba dalt a művelt külföld példájáról és elmaradt táblabíró észjárással, zugfiskális konok arcátlansággal írja, hogy de bizony az általános szavazati jog külföldön is csak bajnak, nemzetek szerencsétlenségének vált okozójává. Föl is sorolja ezeket a szerencsétlen országokat: Angliát, Németországot, Franciaországot, Belgiumot, Amerikát.

Ezek — szerinte — szerencsétlenség, ezek tönkre vannak téve. Hapem Magyarország, ugyebár Pista bá', Magyarország, ahol nincs választói jog. — az boldog, gazdag, erős, önérvényes! És Oroszország szintén? Ugyebár?

Tisza István ír. Tanulmányt. Vezércikket. Oktat. Kapacitál. Ne tessék ezen csodálkozni! Elvégre az olyan örültnek, mint ő, illik, hogy valami perverzítése legyen.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. Sz.

A hadsereg tisztikara és a nyugdíjtörvény.

Beavatott helyről a következő információt kapta egy könygomatos tudósító:

A közös hadsereg és a magyar királyi honvédség tisztikara bizonyos végakozással tekint mindazokra, akikre az új nyugdíjtörvény kiterjed. Ez a jogosult végakozás igen alkalmas arra, hogy a tisztikar körében elégedetlenség és elkeseredés kuforrésává váljék, amelynek előjelei itt-ott, dacára a szigorú katonai fegyelmet, méris mutatkoznak.

A napokban a csendőrtiszteknek a nyugdíjtörvény miatt elégedetlenségéről szóló híradások élénk viszhangot keltettek a császári és királyi közös, valamint a magyar királyi honvédtisztek körében. Ennek oka az, hogy a hadsereg tisztikara még a csendőrtiszteknél is kedvezőtlenebb anyagi helyzetben van a nyugdíj kérdésében.

Konkrét számadatokkal lehet beigazolni, hogy a hadsereg tisztjei, összehasonlítva azokkal a polgári tisztviselőkkel, akikre az új nyugdíjtörvény kiterjed, rendkívül nagy hátrányban vannak. Az a polgári tisztviselő, aki nek akkor a fizetése és lakbéré van például, mint egy csendőrszázadosnak, ha 20 évi szolgálat után nyugdíjba megy, 3622 koronát kap évente, míg ezzel szemben egy közös hadseregbeli vagy honvéd százados mindössze 1800 koronányi nyugdíjban részesül 20 évi szolgálat után. A különbség tehát nem kevesebb, mint 1822 korona, vagyis még több, mint a polgári tisztviselő nyugdíjának a fele.

A hadsereg tisztikarára ez annál hátrányosabb és sérejmesebb, mert a tiszték magukat teljes joggal tekinthetik állami alkalmazottaknak, akik ki vannak téve a foglalkozásukkal és hivatásukkal járó sokféle eshetőségeknek, amelyek időelőtti nyugdíjaztatásukat igen gyakran szükségessé teszik.

A hadsereg tisztjei egyelőre csak maguk között tárgyalják az új nyugdíjtörvényről származó sérejmeiket és elégedetlenségüket a szigorú katonai fegyelmet miatt kénytelenek még

Eljegyzési, lakodalmi gyorsan és jutányos árban készülnek
Meghívók Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett —
Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását
cseké y díjazásért elvállalom.

magokba fojtani, az államra azonban nem lehet közömbös, hogy a hadsereg tisztikara megegyedett-e, avagy elégedetlen.

Az új háború.

**Török győzelmi hírek.
Megverték a görögöket.**

A konstantinápolyi táviratok sokkal biztatóbban rajzolják meg a török hadsereg helyzetét, sőt már jelentős sikerekről számolnak be a harctéren, amelyeknek ha csak a fele is igaz, egyáltalán nem igazolja a török kormányának a gyors békekötésre való hajlandóságát. Tény mindenestre az, hogy a bolgárok nem igen tudnak előbbre jutni. Bécsi híradás szerint azonban Csataidzsa mellől azért vonultak vissza, mert az orosz kormány, régebbi álláspontja ellenére, figyelmeztette a bolgárokat, hogy a Konstantinápolyba való bevonulás tervét ejtsék el. Az orosz kabinetet erre a lépésre a bolgár katonai párt növekvő befolyása indította, attól félve, hogy a bolgár kormány a katonai párttól szorongatva, nem fogja betarthatni azokat a feltételeket, amelyek közt a bevonulást megengedte és be fog rendezkedni Konstantinápolyban.

A cár vájasztát, mint jelentették, a beteg Hohenzolnere herceg helyett a külügyminiszterium utján átnyújtották a királynak. Megbízható orosz hejyről azt jelentik, hogy királyunk tiszteletreméltó kezdeményezése teljes sikerrel járt. Ezze szemben más táviratokból arra kell következtetni, hogy még igen nagy nehézségek akadályozzák a teljes megegyezést, főképp az albán kérdés miatt. Oroszországnak nincs ellenvetése az ellen, hogy Skutari Albániáé maradjon, de még védi Szerbia kivánságait és a jövőndő albán állam ahtárait nyugat felé erősen szűkíteni akarja. A monarchia Prizrendet is Albá-

nia számára követeli. Oroszország ebbe nem hajlandó belenyugodni.

Felmerült a napokban az a hír is, hogy legközelebb egy másik nagyköveti reunio ül össze, még pedig Párisban, hogy a török államadósságok kérdését megvitassa. Ezt a hírt most megcáfolják. Ellenben tény az, hogy Párisban már hetek óta ülésezik egy nemzetközi bizottság, e kérdés végleges rendezése céljából. Ezidőszerint csak előkészítő munkálatakról van szó, minthogy a végleges rendezés csak a Balkán új térképének kialakulása után fog megtörténni.

A törökök offenzívájában.

Konstantinápolyból jelentik: A törökök az egész csataidzsa—derkosz—midiai vonalon megkezdtek az offenzívát, amelyet mind a két oldalon a tiotta támogat. Derkosz mellett három napig vívott harc után megszállták a Csataidzsa felé északra levő kesztanlíki hadállást. A bolgárok hátrahagytak tíz ágyút, amelyeknek talpát magukkal vitték. A Derkosz és Midia mellett vívott harcban különösen a cserkesz önkéntes lovasok tüntették ki magukat Arszlén Abasice kaukázusi herceg parancsnoksága alatt. — Ezek al olvasok jelentik, hogy Midia mellett orosz tisztek is részt vettek a harcban, akiknek egyike elesett. Sok orosz fegyver jutott a törökök kezébe. Rodostó és Karkói mellett a hadihajók bombázása visszavetette a bolgárokat, amire aztán partraszállt török csapatok megszállták a magaslatokat.

Törökország új reményei.

Konstantinápolyból jelentik: Az ottomán közvéleményt, de még a kormányköröket is új reményekkel tölti el az a hír, hogy a bolgárok feladták csataidzsa hadállásukat. A hadvezetésben kétségtelenül gyökeres változás állott be. Az eddigi kapkodást és fejtelenséget szilárd elhatározások és folyton növekvő bizalom váltotta fel. De még mindig félnek attól, hogy a hadsereget előrenyomulása esetén megtelelően élelmezni nem tudják és hogy a tü-

zérség mai állapota sem alkalmas az offenzívájára.

Diplomáciai körökben várakozó álláspontot foglalnak el. Egy részük szinte elképedt a török hadvezetés hirtelen erő kifejlésétől. Már énekelni kezdte a gyászdalt és most kedvetlen a temetés elhalasztása miatt. A mostani kabinet egyik befolyásos tagja mondotta:

— A hatalmak meg fognak győződni arról, hogy Törökország csak tetszajott volt. Még ha Drinápoly el is esik és a hatalmak azt hiszik, hogy új intencióval állhatnak elő, csalódní fognak számításaikban. Amíg egy harc képes otmén van, a béke ki van zárva. Ha Európában nem harcolhatnak tovább, harcolni fognak Ázsiában. Sohasem fogunk győzatos békét aláírni.

A helyzet a harctéren.

Konstantinápolyból jelentik: A helyzet a harctéren váratlanul kedvezőre fordult, ami annak tulajdonítható főképpen, hogy a török sereg Rodostónál és a Márványtenger melékén támadásba ment át. A bolgárok ennek következtében kénytelenek voltak frontot változtatni és megkezdtek a visszavonulást Csataidzsa felé. Több ponton a bolgárok ellenállás nélkül hátráltak. A csataidzsa vonalon tizenkét bolgár ágyú megrekedt a mocsaras talajban. Ezen a harctéren legközelebb döntőhátközet várható és a bolgárokra a helyzet hátróztottan hátrányos. Az élelmezés nagy nehézségekkel jár, az egész bolgár sereg nagy élelmissérhiányban szenved.

Drinápoly körül a helyzet változatlan, a Gallipoli félszigeten ellenben a török sereg főlényben van. A döntő ütközet nem a félszigeten, hanem az Ergene folyó völgyében lesz.

A törökök győzelme.

Konstantinápolyból jelentik: Török hadihajók bombázták Sijvrinél a bolgár hadállásokat és a bolgárok kénytelenek voltak hátrálni. A hadihajókról jelentékeny török csapatok szálltak partra, amelyek visszafoglalták Silivit.

Debreczentől Bostonig és vissza. Szávay Gyula matinéja az „Apolló”-ban február 16-án.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara már régebben meghonosította azt a jó szokást, hogy hivatali dolgainak sok szürkésege közé könnyebb és népszerűbb életnyilvánulásokat vegyít, összeköttetéseket keres és szó a szélesebb társadalommal, melyből minden intézmény legfőbb erejét nyeri s melynek minden intézmény a legszebb kötelességekkel tartozik.

Előadásokat rendezett üléstermében a kamara a szélesebb körű nyilvánosság számára közgazdasági, szociális, vagy ismeretterjesztő kérdésekről, melyek a hallgatóságot lehetőleg szórakoztatják is.

Most, hogy új helyisége elkészült s annak díszes termei rendelkezésre állanak, újra felveszi az előadások fonalát a kamara.

Az első előadást egészen házi körben kívánja a kamara megtartani, a kamarai tagok, levelezők és a közgyűlések rendes tagjai, valamint azok családtagjai részére. Ez az előadás szombaton, február 15-én esti 6 órakor lesz a kamara dísztermében.

Minthogy a terem befogadási képessége korlátolt, másnap, vasárnap, február 16-án esti 6 órakor megismétli a kamara ugyanott az előadást a város társhatóságai, hivatalai és intézményei meghívásával s mindkét előadásra kiadott jegyekkel biztosítja az elhelyezkedést.

Ezekkel az előadásokkal mutatja be egyszerű s mind éjkelő új berendezéseit a kamara

Mind a két estén Szávay Gyula kamarai titkár tartja az előadást amerikai nagy utjáról: «Debreczentől Bostonig és vissza» s az előadásokat vetített képekkel kíséri.

Önömmel vette tudomásul ez alkalommal a kamara, hogy az első előadás iránt annak első hírére oly széles érdeklődés nyilvánult meg, mely messze túlhaladja a kamara termének kereteit, ahol legfőbb száz hely rendezhető be, ennek folytán Szávay titkár a nyilvánosságnak legdemokratikusabb s egyszerűsége legkényelmesebb módját választotta és a nagyközönség számára az Apollómozgósínház térs-tágas helyiségében vasárnap, február 16-án délelőt fél 11 órakor matiné alakjában tartja meg előadását úgy, mint Budapesten az Uránia tudományos színházban az vasárnaponként szokásos.

Erre az előadásra a kamara ezuton is meghívja az érdeklődő közönséget.

A bejézés a matinéra díjtalan, de beléptijegyek mellett történhetik.

Ilyen díjtalan beléptijegyeket a kamara küldött az Ipartestületnek, Kereskedő-Társulatnak, Kereskedelmi Csarnoknak, Felső Kereskedelmi Iskolának, a témpari szakiskolának, az iparos tanonciskolának, a Munkásrokkantok egyesületének, egyes ipartársulatoknak, munkásbiztosító pénztárnak stb. Akik ezenkívül érdeklődnek, azoknak a kamara szívesen bocsát rendelkezésükre jegyet. A jegyek kezelésével Boruss Mihály kamarai felügyelő van megbízva.

Az előadás pontosan fél 11 órakor kezdődik.

A páhojyuléseket lehetőleg a hölgyek számára tartják fenn.

Bejézésnél a belépti jegy átadandó. A kamara ezzel az előadással egy új típust kíván meghonosítani, melynek folytatásai várhatók s ezek a széles nyilvánosságú előadások a széles néprétegekkel való érintkezés útját egyengetik.

A függöny mögött.

Egy napon kis táborunk ellen egy marokkói törzs heves támadást intézett. A rohamot visszavertük ugyan, de nyolc emberünk megsebesült és ezredesünk haldokolva hevert sátra előtt. Mellette maradtam, mert ugy szerettem, mintha az apám lett volna.

— Pér órában van még hátra — hűrögte az ezredes. — Vagy táján csak pár percem. Az is elég. Valamit el kell beszélnem önnek, kapitány, hogy hajálom óráján könnyítsek a lekemen. En nem érdemtem meg ezt a halált.

— Ugy halt meg, mint egy hős — szóltam megindultan.

— Éppen ez az. Ezt én nem érdemlem. Igérje meg, hogy hiven teljesíti utolsó rendelkezéseimet.

Felelet helyett némán bólintottam. A zokogás elfojtotta szavam.

— Hallgasson ide. Életem legrettenesebb óráját fogom most önnek ejmondani. Tudja meg, hogy én gyilkos vagyok. Megöltem egy embert.

Azt hittem, hogy lázroham vett erőt rajta

A győzelmek hatása.

Konstantinápolyból jelentik: Tegnap és ma, mikor a hadügyminisztérium közzétette a jáninai és a silivri diadalok hírére, nagy lett az öröm a fővárosban. Az általános tapsdíszítést ujjongás váltotta fel, mintha minden bajnak és vége volna. A portén azonban sokkal nyugodtabb a hangulat és nem becsülik túl az eddigi eredményeket, de azt elismerik, hogy az ilyen pillanatnyi sikerek is előmozdítják a béketárgyalások megindításának lehetőségét és a részleges eredmények hatása alatt a porta képes lesz jobb feltételeket érvényesíteni. Hakki pasa missziója az új sikerek következtében eredményteljesen kecsegtet.

Hakki pasa békekövet.

Párisból jelentik: Komoly politikai körökben beszélnek, hogy Hakki pasa az európai centrumokban tárgyalni fog a nagyhatalmak kormányával és az a missziója, hogy közvetlen érintkezést keressen a porta és a nagyhatalmak közt. A török kormány ugyanis azt tervezi, hogy a Balkán-államokat mellőzve, — egyenesen a nagyhatalmakkal tárgyaljon a béke feltételeiről, Drinápoly kérdéséről, a hadikárpótlásról és az Aegéi-szigetek sorsáról.

Skutari hőse.

Bécsből jelentik: A Südslavische Korrespondenz híjelesen közli, hogy azok a hírek, amelyek azt újságolták, hogy Hassan Riza bey el esett, vagy hogy saját katonái megölték, hazugságok.

A szultán levelet írt a német császárnak.

Párisból jelentik: A szultán levelet írt Vilmos császárnak és a béke közvetítésére kérést írt.

**Az Uj Debreczen szerkesztősége Darabos-u. 7.
Telefon 4-12.**

Holttest a vonat alatt.

Titokzatos lelet.

Egy titokzatos női holttestet találtak a tegnapi reggeli órákban a hatvan—budapesti 319-es számú személyvonat kalauzkocsija alatt. A holttest a kocsi fékszerkezetén feküdt teljesen meztelenül, minden ruhadarab nélkül. Sérülés vagy külerőszak nyomai nem voltak rajta, úgy hogy a gyilkosság módját — mert hiszen csak gyilkosságról lehet szó — sem tudták eddig megállapítani. Hogy a holttest hogyan és hol került a kocsi alá, arra nézve sem tud a nyomozás felvilágosítást adni.

Tegnap reggel öt óra negyvenhét perckor indult el Hatvanból a 319-es személyvonat és hét óra után néhány perccel érkezett Budapestre. A vonat személyzete jelentette az állomástartóknak, hogy Aszódon egy női holttestet találtak a kalauzkocsi alatt, amelyet az ottani csendőrségnek adtak át. A rejtélyes leletéről értesítette az állomástartó a budapesti főkapitányságot.

Dedik Károly mozdonyvezető és Schiffer Sándor főkalauz mondták el a holttest előfedezésének részleteit, de arra nézve, hogy a holttest hogyan kerülhetett a vonat alá, még a vajószénűség jellegével bíró felvilágosítással sem tudtak szolgálni. Elmondták, hogy hogyan akadtak a holttestre, egyebet semmit.

— Amikor Gálgahévízre értünk — mondotta Schiffer — a kalauzkocsi alól valami furcsa, szokatlan zörgést hallottam. Körülnéztem, hogy mi okozhatja a zajt, de a kocsin semmi rendellenességet nem találtam s így tovább mentünk. Hévízgyörkön megint csak megismétlődött az a szokatlan zöreje, mire körüljártam a kocsit, hogy nem lát-e le valami léncféle, ami a földre érve, zörgést okoz. De akkor sem tájtam semmit. A vonat lassan el-

indult, én pedig tovább figyeltem, mert úgy hallottam, hogy a zörgés még tovább tart. Aszódra érve, aztán szójtam a mozdonyvezetőnek, aki lémpást hozott, hogy jól aláláthassunk a kocsi alá. A kalauzkocsi alatt borzalmas leletre akadtunk. Egy teljesen meztelen női holttest feküdt a kocsi fékszerkezetén, fejével a mozdony felé, kezei és lábai a földet értek, s ez a surlódás okozta azt a szokatlan zörgést, amit ha a vonat lassan ment, állandóan hallottam. Ki akartuk húzni a holttestet, de nem fértünk eléggé a kocsi alá. Ezért a kocsi vizsgálatára fölé akartuk vinni a vagonot, de mikor a mozdony megindult, a hulla a földre esett. A pályatestről kivitték a holttestet, a csendőrség pedig elszállította az aszód-i huliakamrába.

Sem a vonat személyzete, sem pedig a nyomozó hatóságok nem tudnak pozitívumot arra nézve, hogy a holttest hogyan került a kocsi alá. Az bizonyos, hogy a munkásosztályhoz tartozó fiatal leány meggylkolva került a kocsi alá és semmi körülmények között sem áll meg az a feltételezés, mintha a leány a vonat elé vetette volna magát s így került volna a fékszerkezetre.

Igen valószínű, hogy a szerencsétlen leány holttestét még Szolnokon tették a kocsi alá, ahol ez a kalauzkocsi több napig szokott vesztégetni. Szolnokon pedig a napokban országos vásár volt s nem lehetetlen, hogy ott kötötték meg a szerencsétlen leányt. De hogy ne találjanak idő előtt a holttestre, a kalauzkocsi alá rejtették a gyilkosok.

**Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések
rendelje meg**

Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

és segítséget akartam hívni. De az ezredes egy parancsoló mozdulattal ott marasztott.

Beszélni kezdett.

— Hadnagykoromban történt. Nagyvilági életet éltem. Az előkelő társaságban megismerkedtem egy csodaszép, de hideg, kegyetlennek látszó nővel: Losbergnével, egy dúsgazdag bankár feleségével. Halálisan beleszerettem. Egy félévig minden igyekezetem hiábavalónak bizonyult. A közelébe se tudtam jutni és hidegsége csak fokozta szenvedélyemet. Végre egy napon óriási öröm ért: meghívót kaptam Losbergék estélyére.

A bál egyikike volt a szezon legutolsó, de egyben legelőkelőbb összejöveteleink. A tündéklő termekben ott volt egész Páris. De én nem törődtem a vendégek ragyogó seregével. Losbergnéet kerestem. Egyedül akartam vele maradni, hacsak egy percig.

A vendégek egy csoportjában ott állt Losbergné és épp arról beszélt, hogy férje, legnagyobb sajnálatára, Brüsszelbe volt kénytelen utazni és ezért nem jelenhetett meg a bálban. Aztán szem elől tévesztettem az asszonyt.

Két óra tájban az egyik szalon egy zugában megpillantottam. Feltűnt, hogy az arca rendkívül sápadt. Odamentem hozzá és a legforróbb szavakat sutogtam a fülébe. Nem mozdult.

— Imádom! — jéhegtem. — A férje nincs itthon. Ma éjjel itt maradok.

Hirtelen felsikoltott. Egész testén görcsös vonaglás futott végig, felugrott és elrohant. A vendégek forgatagában azonban ismét eltűnt. Mint az örült rohantam össze-vissza a ház

tojósóin, benyitva a szobákba, ahol nem volt senki és másokba, ahol vig társaságokat zavartam föl. Végre egy félig kivilágított dohányzóba értem. Nem tudom, micsoda ösztön sugta: ott maradtam. Egyszerre csak lépteket hallottam. Ijedten hátráltam. Hatalmas bordó selyemfüggöny rekesztette el a szoba egyik sarkát. Taján valami loggiát. A függöny mögé bujtam. Rettenetesen szügyejtem magam, hogy ebben a helyzetben érek.

Az ajtó kinyílt és Losbergné belépett, még mindig halálsápadt volt és fáradtan rogyott egy pamjagra. A függöny egy hasadékán láttam mindezt.

Pár perc tejt el rettenetes feszültségben. Összeszedtem magam és ejőakartam lépni rejtékemből, hogy odaboruljak az asszony elé, a mikor egyszerre nyílt az ajtó és belépett Losberg.

A férfi irtózatosan fej volt dülva. A haja félrecsuszott, a nyakkendője kibomlott. Láttam, hogy egész testében remeg. A kezében súlyos börtárcát vitt.

— Végre! — jéhegte az asszony felé, aki föjmelkedett fektéből. — Ideje volt. A részvényesek holnap megrohannak. Minden ki kell, hogy derüljön és engem letartóztatnak. De én megelőztem őket.

Ebben a pillanatban szorítást éreztem a torokom és a sötétben egy hang suttogva megszólalt mögöttem:

— Ne moccanjon! Én másért vagyok itt, mint ön.

Megértettem a helyzetet. A függöny mögött betörő rejtőzött!

— Eresszen, csöndben maradok! — lihegtem. A szorítás engedett.

Losberg még mindig beszélt, szaggatott, tétova hangon.

— Sikerült kinyitnom a főpénztárt és kivettem belőle azt a háromszázezer frankot, ami még benne volt. Ez mindenünk öltézz fel, két óra múlva indulunk Bordéauxba. A mexikói hajó holnap délután hagyja el a kikötőt. Új életet kezdünk odaát!

— Érted tettem mindent! Ölelj meg. Az asszony fejére hajolt. Forró, őrvingős, féjdalmas ölelésben forrtak össze. Losberg kezéből kiesett a börtárca a földre.

Ebben a pillanatban a függöny alól egy sárga, csontos kéz nyult ki, megragadta és behuzta a tárcát. Nem mertem kiáltani, mert ezzel kompromittáljam volna az asszonyt. De nem volt időm haboznom, mert a tolvaj akkor már ki is ugrott mögöttem egy nyílt ablakon. Én utána. Revolverrel a kezemben rohantam végig az utcán, hiába, a gámbler nyomtalanul eltűnt.

Másnap reggel olvastam a lapokban, hogy Losberg bankár agyonlőtte magát. Én voltam a gyilkosa. Ha «akkor» kiáltok... Különben ki tudja?

Losbergné másnap eltűnt. Hiába kutattam utána tizenkét éven át. Két héttel ezelőtt a nyomára akadtam. Kapitány! Minden vagonomat juttassa el hozzám. Én...

Ebben a pillanatban két lövés hangzott el. A tabor bejáratához mentem. Pár marokkói lovas tulségös közel merészkedett. Katonáim sortűze valamennyiüket leterítette.

Mire visszatértem a sétorhoz, az ezredes halott volt.

Georges Casella.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen szab. kir. város jog- és pénzügyi bizottsága e hó 11-én délután tartotta ülését Vargha Elemer dr. tanácsnok elnöksége alatt. Jelen voltak: Magoss György dr. tiszti főügyész, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Nagy József főszámvevő, Csapó László főpénztárnok, Zsíd József és Vésáry István dr. aljegyzők, továbbá: Freund Jenő dr., Jánosi Zoltán, Kenézy Gyula dr., Márk Endre, Szilágyi János, Tüdös János, ifj. Schvarcz Vilmos, Szilágyi Imre és Zádor Lajos.

Kenézy Gyula dr., a kózkórház helyettes igazgatója a múlt évben nem vette fel 4000 korona fizetését, míg az ideiglenesen alkalmazott protektor és a tiszteletbeli orvosok nem kaptak tiszteletdíjat. Kenézy Gyula az ő fizetését felajánlotta az illetők tiszteletdíjára.

Kenézy dr. emez önzetlen jószívűségéből eredő ajánlatát nem fogadták el, hanem azt határozták, hogy a protektor és a két tb. orvos 3700 korona tiszteletdíjra a házipénztár fizesse meg.

A vegyvizsgáló állomás felállításának ügyében Széll László dr., a pallagi vegyvizsgáló állomás vezetője, aikt a kormány megbízott a tárgyalások vezetésével, ingyen telket, épületet, ingyen gáz- és villamvilágítást, továbbá villamos áramot és ingyen óráhasználatot követel a várostól Rotschneck Jenő ajánlata előnyösebb, a mennyiben ő maga felállítaná a vegyvizsgáló állomást s évenként 8—10 ezer korona segélyt kér. Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos javaslatára, mivel a vegyvizsgáló állomások kérdése most van tárgyalás alatt a miniszteriumban, az ügyet napirendről levette azzal, hogy ezzel a kérdéssel nem tartja időszerűnek most tárgyalni.

Majd Tüdös Kálmán dr.-nak a közegészségügyi szolgálat újjászervezésére vonatkozó javaslatát tárgyalta. A javaslat fontosabb részeit, hogy a várost 4 helyett 7 közegészségügyi körzetre osztja és míg a régi belterületen eddig 3 orvos látta el a teendőket és a külterületre, az egész határra egy orvos jutott, addig az új javaslat értelmében 4 orvos fogja ellátni a kerteségekben, a telepeken és a tanyaokon az orvosi teendőket, azonkívül az új gyógyszerterakat is a kerteségekben fogják elhelyezni. A szülésznők száma is 18-ra szaporíthatnák. A külsőségi orvosok is a IX. fizetési osztályba soroztatnak, de ezenkívül ezer korona fuvaréltajányt is kapnak. A külsőségi orvosok az Árpád-tér, a Baross utca, a Külső vásártér és a Vendég-, vagy Kar utca tájékán lakoznának, a hébák pedig a kerteségekben és telepeken; az új gyógyszerterakat a Márton Kálmán-telepen, a homokkeleti főutcán, a Csapó kertben és a Ferencz József-uton állítanák fel. A reform évenként 28.800 korona kiadást okozhat.

A javaslat egyhangulag elfogadottat segguttal köszönetet is mondott a bizottság a bizottság a tiszti főorvosnak a közegészségügy javítása érdekében kifejtett buzgó tevékenységéért.

Az Uj Debreczen szerkesztősége Darabos-u. 7.

Telefon 4-12.

Színház.

1913. február 12-én, szerdán, A) Bérletben, K. Hegyessy Mari, a Budapesti Nemzeti színház művésznőjének felléptével:

EMBER TRAGÉDIÁJA.

Dráma kötetmeny 15 képben.

Hét műsor:

Csütörtökön: Ember tragédiája, drámai kötetmeny K. Hegyessy Mari felléptével.

Pénteken: Cigány, népszínmű. K. Hegyessy Mari felléptével.

Szombaton: Vörös talár, színmű. Beregi Oszkár, a Budapesti Nemzeti Színház művésznőjének vendégtelléptével.

Vasárnap délután: Lila domjón, operette. — Este: Rómeó és Julia, dráma. Beregi Oszkár felléptével.

SZÍNHÁZI HIREK.

Ember tragédiája. Ma és holnap este Madách örökbecsű dráma kötetmenye, az «Ember tragédiája» kerül színre K. Hegyessy Mari, a Nemzeti Színház művésznőjének felléptével, ki Éva szerepét fogja játszani. A kiváló művésznő fellépte nagy érdeklődést biztosít a színháznak, mivel a művésznő mai alakítása legjobb szerepei közül való. Itt említjük meg, hogy a híres Eszterházy-téje diszletek, melyeket a műkedvelői gróftól Zilahy igazgató vásárolt meg, valósággal látványosságzámba mennek. — Jegyeket mérsékelt számban a színházi pénztár előre árúsít.

Cigány — K. Hegyessy Mari. Pénteken K. Hegyessy Mari vendégjátékával a «Cigány» népszínmű kerül színre, melyben a művésznő Rózi szerepét játsza. Az érdekes vendégelőadásra jegyeket a színházi pénztár előre árúsít.

Vörös talár. Szombaton a «Vörös talár» színmű kerül színre, melyben az igazgatóság két nagynevű művészt, a Nemzeti Színház két kiváló tagját, K. Hegyessy Mari és Beregi Oszkár lépteti fel. K. Hegyessy Mari vendégjátékai iránt nagy érdeklődést tanúsított a közönség s most, hogy a fővárosi közönség kedvence művésze, Beregi Oszkárral együtt fog szerepelni a művésznő, kétségkívül a legnagyobb érdeklődéssel fogja a közönség az előadásnak adott érdekességet honorálni. Az előadást bérletszünetben tartják meg s így a közönség páhojához s jobb támlészekhez juthat, ha idejekorán gondoskodik jegyéről. A kiváló előadásra a színházi pénztár jegyeket előre árúsít.

Beregi Oszkár. Beregi Oszkár, a Nemzeti-színház kitűnő művésze szombaton K. Hegyessy Marival a «Vörös talár» című színműben, vasárnap este a «Rómeó és Julia» drámában, hétfőn az «Álmény és szerelem»-ben, kedden a «Kisértetek» színműben fog vendégszerepelni. A «Vörös talár»-ban való kettős vendégszereplés bérletszünetben, a többi fellépés bérletben tartatik.

Király Ernő vendégjátéka. A budapesti Király-színház kitűnő művészevel, Király Ernővel megállapodásra jutott a színház igazgatósága hérom estére terjedő vendégszereplést illetőleg. Király Ernő hír szerint a «Kis gróf», «Vigaszveg» és «Luxemburg grófja» operettekben fog játszani.

„APOLLO”

mezgó színház.

Piacz- és Miklós-utcza sarok,
Igazgató: **Deési Alfréd.**

Folytonos bemenet! **Telefon 762.**

Sarah grófnő.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Ohnet György.

Az áruló film. Színmű 2 felvonásban.
Főszereplő: **Susanne Grandais.**

A papagály.

Rococo idill 1 felvásban, Előadják a vígszínház művésznői.

És a remek kis-rő műsor!

HIREK.

— **Szabad iskola.** Holnap, csütörtökön Barhanghy György, a debreczeni Első Takarékpénztár cégvezetője a múlt félévben a fotograflásról tartott előadásának folytatásaképen tart előadást «A fotográfia alkalmazása a tudományokban» címmel, melynek vázlatát a következő: A fotográfia alkalmazása a zoológiában és embertanban. Röntgen-fényképezésről. A vettelt képekkel kísért, érdekes, élvezetes előadás est, 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. II. em.) kezdődik. Különösen fejhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **Az államvasutak új szállítója.** A magyar királyi államvasutak szállítását a helybeli Müller H. J. és fia ismert nevű debreczeni szállító cég nyerte el. Igazán örülünk, hogy ez az ismert és kiváló pontosságáról híres régi cég lesz a Máv. szállítója, mert legalább költségétalanul és gyorsan fogja teljesíteni a szállításiakat. Eddig a Rózenberg A. özvegye és fia részvénytársaság volt a szerződéses szállító.

— **Ormódi Lajos halála.** Az «Első Magyar Ajtalanos Biztosító Társaság» közszeretében és közbecsülésben álló vezértitkára, Ormódi Lajos hosszas betegség után f. hó 11-én, életének 74-ik évében elhunyt. A boldogult nemesszívű ember volt, aki minden humánus célért szívesen áldozott. Temetése ma délután volt órási részvét mellett.

— **Eljegyzések.** Tegnapelőtt, tegnap és ma a következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Ludmann Imre—Varju Rózsa, Forgó László—Mohácsi Zsófia, Kis Lajos—Csiba Julianna, Luczi Mihály—Sári Etel, Vécsei István—Boruzs Julianna, Besenyei Imre—Tokaji Rozália.

— **Gonosz tréfa.** Nagylak községben dolgozott Mészáros István ácsmester, akinek inasa boszúból vagy tréfából, nem tudni, gazdája pipáját puskaporral tölthette meg és tetejébe dohánnyal tömött. Mészáros gyanútlanul pipájára gyújtott de alig szívott egyet-kettőt, a puskapor óriási erővel felrobbant. Mészáros arcán súlyos égési sebeket szenvedett. A tűz ruhájába is bekapott és számos égési sebet okozott testen. Ajig pár perc múlva Mészáros meg is vakult, s most élet-halál közt lebeg a kórház betegosztályán. Az inast letartóztatták.

Reménytelen szerelem. Bagó Róza 21 éves felirónő ma délután kiment a Nagyerdőbe és ott szubjimat oldatot ivott. A fájdalmak következtében kiáltásaira többen odajöttek, telefonáltak a mentőkért, kik beszállították a kórházba. Tettét vajszínűleg reménytelen szerelmi bánatában követte el. Felépüléséhez van remény annál is inkább, mert csak kisebb sérüléseket szenvedett.

Házasságok. E hét folyamán a következő házasságkötések történtek: Nagy Gyula téglyári munkás ref.—Kozma Mária ref., Krecz Sándor napszámos gör. kel.—Tóth Mária ref., Kiss Gyula vaggongyári munkás ref.—Nagy Erzsébet ref.

Öngyilkos kocsis. Pélóczi Sándor Egyháztér 11. szám alatt szolgáló 24 éves kocsis ma reggel 9 órakor forgó pisztolylyal mellbe lötte magát s mire a lövések durranására odaértek hozzá, akkorra már kiszünetelt. Tettének oka ismeretlen; levelet vagy más írást nem hagyott maga után, amiből tettének elkövetését sejtjen is lehetne.

Fogházra ítélt zenész. A múlt évi június hó 7-én éjjel, a mikepércsi Suba István réle vendéglőben Jóni István muzikus cigány keveselte a keresetből reá eső összeget, miért is hazamenet az után szövéltésbe keveredett Szele György cigány pajtásával, majd földre terpté azt és a nája levő tíz koronát a maga részére követte. Szele György csak nehezen tudott menekülni. Másnap feljelentette Jóni Istvánt, akinek ügyét a debreczeni esküdtszék Tóth Anél címkelete alatt tegnap tárgyalta. Az esküdtek lopás büntetésében bűnsnek mondták ki Jónit, amiért a törvényszék három hónapi fogházra ítélte. Jóni az ítéletben megnyugodott s büntetését azonnal meg is kezdte.

Egy fiatal urnó halála. Piribauer Ferencné, szül. Horváth Irma, a debreczeni Zenede kiváló tehetségű titkárnak felesége a hó 11-én, 25. évében elhunyt. A fiatal asszonynak egyetlen kis leánya virhenyt kapott s azt gondos ápolással megmentette; azonban a betegségét ő maga is megkapta, ez pár nap szenvedés után halálát okozta.

Uj levelezőlapok. A most használatban levő különböző fajta postai levelezőlapoknak mindenike hejett a jelenlegi készlet felhasználás után fokozatosan új levelezőlapok kerülnek forgalomba. Az új kiadású nyílt levelezőlapok az eddigiékhöz azonos méretűek, de közülök úgy az egyszerű és vázjasos (belföldi), mint a nemzetközi levelezőlapoknak címdalait középen függélyes vonal osztja ketté, hogy ennek a baloldali része is írásbeli közleményekre legyen használható. A most felsorolt fajtájú levelezőlapok alapszíne világossárga, címdalainkon pedig a korona, a szövegnyomás és a levéljegy a belföldieknél élénk világoszöld színű s a nemzetközienknél, mint eddig is, élénk piros színű. A 6 és 10 filléres zárt levelezőlapok alapszíne az eddigi (kékesszürke) marad, azonban lyukasztási (perforálási) vonalaik — eltérőleg a most forgalomban levőktől — a széleken nem metszik egymást. A 6 filléres zárt levelezőlapokon a levéljegy, a korona és a szövegnyomás a 6 filléres levéljeggyel azonos szürkés olajzöld színű, a 10 filléresnél pedig a korona, a szövegnyomás és a levéljegy — mint jelenleg is — élénk piros színű. Az új levelezőlapokon a «Magyar királyi posta» szöveg sor kimarad.

Nemzeti kávéházban a vasutal szemben egy elsőrangú vonós zenekar közreműködése mellett **hölgyekből álló daltársulat** egész éjjel szórakoztatja a kávéházba járó közönséget. **Belépti díj nincs.**

Találjatott egy arany karék, egy zsákban tűzifa, egy drb. csákány, 1 drb. öv, 1 db. kulcs, egy db. női kabát, 1 db. revolver, 1 db. fekete kalap, 1 db. aranylánc csüngővel, 1 db. esőernyő, 1 csomag gyufa, pénztárcza pénzzel és 1 db. auto-lámpa, 1 kézi kocsi, igazolt tulajdonosa étveelti a belvárosi rendőrkapitányságnál: Szt. Anna-u. 9. sz. alatt

Halálozások. Az elmúlt napokban a következő halálesetek fordultak elő: Szoboszlai Mária ref. 4 éves, Huszti András 4 napos, ref. Tassy Istvánné ref. 78 éves, Zong János ref. 55 éves, Kovács Józsefné ref. 42 éves, Király Józsefné ref. 42 éves, Gricz Mária ref. 7 éves, Piribauer Ferencné r. kath. 25 éves, Lukács Kérolyné r. kath. 40 éves, Lakatos József r. kath. 70 éves, Major Béla ref. 22 hónapos

A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzlethelyisége Piacz-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.

Hajhullást, zsiros és sötét haját,

e kellemetlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenkint 1-2-szer megmosunk a haját és fejbőrt

fekete fej jegyű ibolya-sampunnal

és főlváltva **fekete fej jegyű kátrány-sampunnal.**

A fej korpamentes lesz, a haj tömört és fényes, a ritka haj tömörtnek látszik!

Az a siker, amelyet a mindenütt ismert és kedvelt fekete fej jegyű kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kóros értékű anyagot hontak tergelombba, a mi miatt vásárlásánál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védő jegyre. — Fekete fej jegyű kátrány-sampun enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánzatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihullását idézik elő.

A sampun a fekete fej jegyű eredeti csomagolás kákbán 30 fillérért kapható minden gyógyszeriarban, drogeriában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparatum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faisztl Ferenc, Budapest, VI. Mazsár-utca 12.

A honnan közölni fogják a legközelebbi elárnsító címét vagy 240 K előzetes bekiadás ellenében bérmentesen küldenek 8 csomagcskát. Utánvétel nélkül való küldésnél 35 fillérel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H., Berlin N. 37.

Inger Szolimán

a háborúról.

Mi lesz Törökországgal? Prófétát várnak a muzulmánok.

Egész Európa a bizonytanság érzetével tekint az újabb török háboru kimenetelére. Senki sem tudja, mi lesz Törökország sorsa, mily végzet vár a hatalmas mohamedán birodalomra, amelynek seregei valaha Bécs várát nyeggették. Erről az aktuális és érdekfeszítő probléméről igen érdekesen nyilatkozott egy nirlapiró előtt Inger Szolimán, az izlám alapos ismerője.

— Az utóbbi időben nagyon sok levelet kaptam Törökországi hiveimtől, akik azt a kétségbeesítő helyzetet írják le nekem, amely előtt Törökország áll. Az újabb háboru nézetem szerint nagy katasztrófával fog végződni Törökországra nézve. Az új törökök — kétségtelenül — képzett, tanult éshazafias érzésű emberek, de elkövették azt a megbocsáthatatlan hibát, hogy egyik napról a másikra akartak Törökországból európai kulturállamot teremteni. Az ázsiai fel fogású bigótt és maradi népből egy csapásra modern nemzetet varázsolni nem lehet. Olyan merész és meggondolatlan lépés ez, hogy ebbe bej e kell pusztulni. Az új törökök nem tudják népet fanatizálni, már pedig a török birodalom életetője és fenntartója mindig a fanatizmus volt.

— A mohamedán nép most új prófétát vár! Eljön a «mehdi», a próféta, mondják, aki a mohamedán vallást reformálni fogja, úgyhogy abba a szomszédos népek vallása is beilleszkedhessék. És ha a mehdi eljön, akkor a világ összes mohamedánjai új csatát kezdenek Európában, Atrikában és Ázsiában egyaránt. A «kismet», a hit, hogy Mohamedán birodalma állani fog, talpa állítja a törököket és arabokat, biztosítja nekik fennmaradásukat és hódításukat. Az európai Törökországnak — azt hiszem — vége van, de a törökök és arabok Ázsiában és Atrikában újból szervezkedni fognak és visszaállítják régi, fényes hirnövéket.

— A mohamedán világ feje minden időben a kalifa volt. A kalifátus idővel a török szultánra szállott át, akinek óriási jogai voltak ép emiatt a vallási fennhatóság miatt. Szent háborut is hirdethettek. A mohamedánok, de különösen az arabok az utóbbi időben arra a meggyőződésre jutottak, hogy a szultán méltatlan lett a kalifátusra. Hiszen Tuniszt, Egyiptomot és Tripoliszt átengedte a keresztényeknek. A tripoliszi arabok még most sem respektálják az olasz uralmat és jöhetnek Enver bey is visszatért már hazájába, az arab szennuszt-törzsek ma is védik magukat és a 100 ezer olasz katona tehetetlenül vesztegel a beng hazii sivatagban. Az arabok most azt hangoztatják, hogy a szultánt meg kell fosztani a kalifátusi méltóságától és miután a kalifa eredetijeg is az arabok sorából került ki, válasszanak az arabok kalifát az összes mohamedánok fejé. Hogy ez mennyire fontos kérdés a mohamedánok körében, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy a francia és angol kormányok éder figyelemmel kísérik már is ezt a mozgalmat és versengenek jóelőre azon, hogy a kalifa székhelye az ő általuk okkupált területeken legyen, mert azt remélik, hogy a kalifát saját politikai céljaiknak felhasználhatják.

A mohamedán világ tehát nagy és világ-raszoló események előtt áll: el fog jenni a mehdi, az új próféta és szebb világ derül majd Mohamedán taira!

Hirdessen

az „**UJ DEBRECEN**“-ben,
Debreczen város egyetlen valóban független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

Élet és halál Japánban.

Egy japán publicista előadása.

A bécsi „Uránia“-ban Shulo Chiba tokiói publicista nagy és fényes közönség előtt rendkívül érdekes szabad előadást tartott a japánok életéről a bölcsőtől a sírig. Chiba már a múlt év decemberében érdekesen ismertette a japán társadalmat, mostani előadását azonban, melyet kifogástalan nemességgel tartott meg, még szélesebb alapokra fektette és vetített képekkel kísérte. A nagyszerű előadásból közöljük az alábbi érdekes részleteket.

A bölcső.

Japánban a baba neve „toriope basan“ ami annyit tesz, mint emelő asszony, tehát megfelel a német Hobamme fogalmának. A régi Japánban a baba rendszerint koros asszony volt; s mert előkelőbbben hangzik, a mostani bábák szivesebben használják a „sanba“ elnevezéseit. Ez kínai nyelven van teljesen annyit jelent, mint toriope basan, de a japán ember szeret kínai kifejezéseket használni, épügy, ahogy az európai ember is szívesen él idegen nyelvű szavakkal, mert ez előkelő. Nekünk már régóta vannak bábaképző-intézeteink s baba csak az lehet, aki ezek valamelyikén oklevelet szerzett.

Migy Európában a gyermeket nyomban születése után megkeresztelik, addig Japánban kizárólag a szülők határozzák meg a gyermek nevét. A leányoknak rendszerint virágneveket adnak, pl. Liliom, Cseresznyevirág, Fenyőfa, Krizanthém, stb. Japánban a keresztelés tehát nem vallási szertartás. Anyja csak 21 nappal születése után viszi a gyermeket valamely isten templomába, hogy kikönyörögje annak segítségét. Mindegy, hogy melyik istennél könyörög, mert a Japánok hite szerint minden isten jó.

Március 3-ika a leányok ünnepe, május 5-ike a fiuké. A leányok ünnepét másképp babaünnepnek hívják, a fiukét a harcsák ünnepe. A harcsa az ő jelképe, mert azt hiszik, hogy uszni tud az ár ellenében.

Gyermeknevelés.

Nálunk tankényszer van. Ha a gyermek hazajön az iskolából, akkor apja és anyja előtt fel kell mondani, amit tanult. Sem nép-, sem egyéb iskolákban nincs vallásoktatás. Helyette a hazaszeretetre, a szülők iránti tiszteletre, a császári ház iránti hűségre, emberségre és igazságosságra oktatják a növendékeket, amennyiben erre alkalmas életrajzokat olvasnak fel előttük. Az ősök emlékének kultusza Japánban általános. Tavasszal, a napjegy-egyen napján mindenki felkeresi és virágokkal ékesíti fel elődei sírját.

Mig a házakban még mindig szokásos a gyékényen való guggolva való ülés, addig a népi-kolákban már székeket és padokat használnak. Ennek következtében a mai generációnak már legalább fél hüvelykkel hosszabb a lába, mint az előzőé. A széken való ülés ugyanis sokkal előnyösebb a láb fejlődésére. Nálunk mindenki ülve beszélget, mert állva beszélni udvariatlanság.

A népiskolában a gyermek megtanul olvasni, írni, számolni, énekelni stb. Az írás maga nagy művészet, mert Japánban ecsettel írnak. A japán abc betűin kívül még ezernyi kínai írásjelet használnak. Ezek elsajátítása nagyon fáradtságos, de meg van az az előnye, hogy a gyermek művészi érzékét hamarosan kifejleszti.

Diákok és diákisasszonyok.

A népiskolából a fiugyermek a középiskolába kerül, ahol matematikát, földrajzot, történelmet, fizikát, japán és kínai irodalmat, stb. tanul. Már a középiskolában meg kell

tanulnia egy idegen nyelvet. Ez rendszerint az angol, de akik orvosi pályára készülnek, azokra kötelező a német nyelv tudása. Az öt-évfolyamu középiskolából a főiskolába kerül az ifju, amely előkészítő intézete az egyetemnek. A különböző fakultások: orvostudomány, jogtudomány, bölcsélet, gazdaságtan stb. A főiskolában kötelező még egy idegen nyelv elsajátítása. Szükséges a latin nyelv is. Aki pedig irodalmat tanul, azoknak el kell sajátítani a héber és görög nyelvet is.

A főiskola négyéves tanfolyamának elvégzése a császári egyetemre való beiratkozásra jogosít. A nőket írónokké és újságírókká képezik ki az egyetemen. Az emancipált nőket nem szívesen veszik feleségül a japánok.

A házasság.

A japán férfi 25—26 éves korában nőstül, a nő 20—21 éves korában megy férjhez. Az élettárs választása a szülők joga. A menyasszonynak nincs hozománya, ha kivételesen van, felteszik, hogy ilykép valami fogyatékoságát akarja palástolni. Az esküvői szertartásban pap nem vesz részt. A papot csak temetéshez hívják; örömmünnepnél felesleges.

A nászut nem pivat. Az egybeselést hivatalosan publikálják. A kihirdetés után a férjet és feleségét egy lénynek tekintik. Az elvált asszony sorsa életfogytiglani megvetés, a férfié nem. A házasságtörés ritka. Ezt inkább a nőről veszik fel, mint a férfiról.

Az otthon.

A ház a mi otthonunk. Európában szobákat bérelnék, ez nálunk nem szokás. Japánban a legszegényebb házaspárnak is megvan a maga háza. A butorok kicsinyek és könnyen vihetők egy helységből a másikba. A mosás az asszony dolga, még az előkelő családokban is. Aki lakomára van meghívva, hazavihet bármily ételt a feleségének, és e célból csinos dobozt kap. A társaság egyike elemét a gésák alkotják. A gésa nem rossz asszony, de az élettel való küzdelem néha lealacsonyítja.

A halál

Ha a férj meghal, a szó társadalmi értelmében az asszony is halott, mivel a férj és feleség egy lénynek tekintetnek. A modern felfogás némileg enyhített ezen. De az özvegy még ma is lenyi a haja annak jeléül, hogy nem akar újra férjhez menni. Az ujra férjhez menő özvegyet megvetik, az özvegy férfi azonban akadálytalanul megnősülhet. Ha a férj meghalt, sírjára két nevet véznek: a magáét és a feleségét. Ez utóbbi vörös színű van festve. Mihelyt az özvegy meghal, a vörös színt eltüntetik.

A temetésnek két alakja divik: a hamvasztás és az elföldelés. A temetés a budhizmus vagy a sintoizmus szertartásai mellett történik, pap jelenlétében. A sirt nagy tiszteltben tartják. A sintoizmusban minden japán hisz. E tekezet lényege az, hogy a japán vallási élet középpontja a császár.

A szerkesztésért felelős: a laptulajdonos.

Van szerencsém az igen tisztelt gazdálkodó urak becses tudomására hozni, hogy a Péterfia-u. 24. sz. házamnál

szűrszabó üzletemet

teljesen megújítottam és kész munkáim s valódi **erdélyországi, nagyszabó** a legelső és legjobb **Vég-szár** raktárból szállítom és kész munkáim, berendezésem, határozottan vagyok bátor kijelenteni, hogy a legkényesebb, legjobb és legolcsóbb vásárlásnak is **megfelelek.**

Maradok tisztelettel

Molnár Mihály
szűrszabó.

*Esik az éjszaka,
a cigarettáinak,
a kik egészségükre való tekintettel
nem szólnak naponta 1-2 fillérrel
leíról lobbot kiadni:*

Clulspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) kártya 70 "

Crossi tanácsra a hüvelyk és lapocskák bors- és pörköly- más valamint paprika-fűszereket Ambrosij mártás rannak, de minden lapocskában is hárslyben borsu van rannomással a védjegy is a gőzös aláírása, Modiano.

Főraktár: Szentkirályi és Nagy
m. kir. dohány nagy és különlegességi árudájában

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁS R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen esatlakozásban közelednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan közelednek. Ugyanint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal esatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálószobákkal, kutató étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 év jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legújabb fazonú párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 1-25. **Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.** Utánvét-mellett szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ
KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782.5-8

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKÉDES, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez közhívnak, csusz és a meg-hülés egyéb következményei néi legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásait és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztal-riő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fanel takarók, férfi és női felő tők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszer legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerésznel Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

Tanuló felvétetik Simon Imre uriczipész üzetébe. Széchenyi-u. 1.

Legelőzőbb és legjobb hatásu

Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP

CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDÁCSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer **menfes minden káros alkatrész föl, a legjobb sikerrel használják** a legbántalmatlanál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 doozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól ovakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kermi!

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegye a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wier, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7

Meghívó.

A „Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet”

IX. évi rendes közgyűlését

1913 február hó 27-én délután 3 órakor, saját helyiségében (Piac-utca 69. sz.)

tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Igazgatósági jelentés a mult üzleti év eredményéről.
2. Az 1912. évi mérleg és zárószámadások, valamint az 1908. évi V-ik évtársulat vagyommérlegének előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság és a felszámoló bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelő-bizottság és a felszámoló-bizottság részére.
4. Az 1913. évi X-ik évtársulat megalakulásának kimondása és az 1909. évi VI-ik évtársulati felszámoló-bizottság választása.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal 10 tag aláírásával az igazgatósághoz nyújtandók be.

Debreczen, 1913. február hó 11.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból: 57. §. A közgyűlésen csak a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

58. §. Távollevők más tagok útján, nők a szövetkezet valamelyik férfi tagja, kiskorúak, gyámság vagy gondnokság alatt levők és jogi személyek csakis igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat.

A meghatalmazottak kötelesek meghatalmazásukat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál letenni. Egy szövetkezeti tag sem birhat saját jogán és meghatalmazás útján 20-nál több szavazattal.

59. §. Azok a tagok, akik heti befizetéseikkel 10 héttel hátralékban vannak, vagy kölcsönből eredő kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt megpereltettek és azokat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg nem rendezik, sem szavazati, sem választási joggal nem bírnak.

61. §. A szavazás megkönnyítése céljából minden tag szavazati jogosultságáról és szavazatainak számáról szavazó-lapot kap. A szavazó-lapok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a törzsbetét-könyvesek felmutatása mellett adatnak ki.

A közgyűlés helyén és idejében szavazó-lapok nem adatnak ki s azok, akik szavazati lapokkal nem bírnak, sem szavazati, sem cselekvő és szenvedő választói jogaikat nem gyakorolhatják.

A közgyűlésen kívánatra a személyazonosság igazolandó.

81. §. A zárószámadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debrecen, Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.